

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0291/2012

27.9.2012

POROČILO

o malem priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike
(2011/2292(INI))

Odbor za ribištvo

Poročevalec: João Ferreira

VSEBINA

	stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	14
MNENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ.....	17
MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV	21
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	26

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o malem priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike (2011/2292(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju skupne ribiške politike,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ter zlasti členov 43(2) in 349 Pogodbe,
- ob upoštevanju člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije o ukrepih, ki upoštevajo posebne značilnosti in omejitve najbolj oddaljenih regij,
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z naslovom „Reforma skupne ribiške politike“ (COM(2009)0163),
- ker bi moral prihodnji Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR) lokalnemu prebivalstvu zagotavljati pravico do ribolova za potrebe njihovih družin, v skladu s posebnimi običaji in za ohranitev njihovih tradicionalnih gospodarskih dejavnosti,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike¹,
- ob upoštevanju uredbe, veljavne za Evropski sklad za ribištvo, in sicer Uredbe Sveta (ES) št. 1198/2006, ki določa podrobna merila in določbe v zvezi s strukturno pomočjo v ribiškem sektorju²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2005 o mrežah žensk: ribolov, kmetovanje in raznolikost³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. junija 2006 o obalnem ribištvu in težavah obalnih ribiških skupnosti⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. septembra 2008 o ribištvu in ribogojstvu v okviru celostnega upravljanja obalnih območij v Evropi⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2012 o prispevku skupne ribiške politike k proizvodnji javnih dobrin⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. februarja 2010 o zeleni knjigi o reformi skupne

¹ UL L 358, 31.12.2002, str. 59.

² UL L 223/1, 15.8.2006, str. 1–44.

³ UL C 286 E, 23.11.2006, str. 519.

⁴ UL C 300 E, 9.12.2006, str. 504.

⁵ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0382.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0052.

ribiške politike¹,

- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ribiški politiki (COM(2011)0425),
 - ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo [razveljavitev Uredbe Sveta (ES) št. 1198/2006, Uredbe Sveta (ES) št. 861/2006 in Uredbe Sveta št. XXX/2011 o celostni pomorski politiki] (COM(2011)0804),
 - ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ureditvi trga za ribiške proizvode in za proizvode iz ribogojstva (COM(2011)0416),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o reformi skupne ribiške politike (COM(2011)0417),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o zunanji razsežnosti skupne ribiške politike (COM(2011)0424),
 - ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o obveznostih poročanja na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike (COM(2011)0418),
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo ter mnenj Odbora za regionalni razvoj in Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0291/2012),
- A. ker ima mali ribolov (vključno z obrtnim ribolovom in nekaterimi vrstami priobalnega ribolova, nabiranjem lupinarjev in drugimi tradicionalnimi, ekstenzivnimi dejavnostmi ribogojstva, kot je naravno gojenje mehkužcev v obalnih vodah) zelo raznolik teritorialni, družbeni in kulturni vpliv na celinskih in otoških območjih in v najbolj oddaljenih regijah ter posebne težave, zaradi katerih se razlikuje od ribolova velikega obsega in od intenzivnega ali industrijskega ribogojstva;
- B. ker je treba za namene nove uredbe o ribiški politiki opredeliti, kaj bi bilo treba razumeti kot obrtni ribolov, in upoštevati posledice, ki jih bo ta vrsta ribolova imela na financiranje v okviru novega Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo;
- C. ker je obrtni ali priobalni ribolov bistvenega pomena za ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest v obalnih regijah, pripomore pa tudi k zagotavljanju samooskrbe EU s hrano kot tudi razvoja obalnih regij in oskrbe evropskega trga z ribiškimi proizvodi;
- D. ker se približno 80 % ribolova v Skupnosti izvede s plovili, krajšimi od 15 metrov, zaradi česar je ta del ladjevja poglobitni akter v skupni ribiški politiki; ker je treba v okviru

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0039.

skupne ribiške politike zagotoviti ustrezen, zadosten in potreben odziv na težave, s katerimi se kljub zaporednim ukrepom, ki so bili na razpolago državam članicam, še vedno sooča velik del sektorja malega ribolova;

- E. ker imata sektorja priobalnega in obrtnega ribolova starajoča se plovila, ki bi jih bilo treba nadgraditi, da bi bila varnejša in sodobnejša, ali pa jih celo zamenjati z novimi, ki so energetsko učinkovitejša in ustrezajo varnostnim standardom;
- F. ker je na evropski ravni pomanjkanje statističnih podatkov in kazalnikov, kar zadeva socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo, ter je treba spodbujati kazalnike, ki zagotavljajo socialno-ekonomske, znanstvene in okoljske podatke, ki odražajo geografsko, okoljsko in socialno-ekonomsko raznolikost te vrste ribolova;
- G. ker so prizadevanja za doseg trajnostnega upravljanja večine ribjih staležev še vedno zelo otežena, saj ni na voljo zanesljivih znanstvenih podatkov;
- H. ker je treba pri opredelitvi ribiške politike, poleg bistvenih okoljskih ciljev v zvezi z ohranjanjem ribolovnih virov, upoštevati tudi družbene in gospodarske cilje, ki so se, zlasti v primeru malega ribolova, zanemarjali;
- I. ker se v okviru sedanjega centraliziranega upravljanja skupne ribiške politike pogosto določajo smernice, ki ne upoštevajo dejanskega stanja, ribiški sektor jih slabo razume (saj ne sodeluje v razpravi ali pri njihovem razvoju) in se jih težko izvaja, rezultati pa so pogosto nasprotni od pričakovanih;
- J. ker modeli upravljanja, ki temeljijo na prenosljivih ribolovnih pravicah, ne smejo veljati kot edini ukrep za zmanjšanje prekomernega ulova in presežne zmogljivosti;
- K. ker bi lahko obvezno zmanjšanje flote, doseženo izključno s tržnimi instrumenti, kot so prenosljive ribolovne koncesije, vodilo k prevladi subjektov, ki so zgolj z ekonomskega vidika bolj konkurenčni, v škodo subjektom in segmentom flote, ki imajo manjši okoljski vpliv in ustvarjajo več (neposrednih in posrednih) delovnih mest;
- L. ker gospodarska in socialna kriza še posebej vpliva na ribiški sektor in je lahko v zvezi s tem mali ribolov zaradi svoje nizke kapitalizacije še ranljivejši; ker je treba zagotoviti gospodarsko in socialno stabilnost skupnosti malega priobalnega ribolova;
- M. ker je mali priobalni ali obrtni ribolov zaradi svoje strukturne šibkosti izpostavljen nekaterim vrstam gospodarskih vplivov (kot je nenadno zvišanje cen goriv ali pomanjkanje dostopa do kreditov) in hitrim spremembam v zvezi z razpoložljivostjo virov;
- N. ker so posebnosti malega ribolova eden od vidikov, ki ga je sicer treba upoštevati v prihodnji skupni ribiški politiki, vendar pa glede na hudo krizo, s katero se trenutno sooča celoten sektor, ne sme biti edino žarišče socialne razsežnosti reforme;
- O. ker cene rib pri prvi prodaji ne držijo koraka z znatnim višanjem proizvodnih stroškov, zlasti za gorivo, in v številnih primerih stagnirajo ali padajo, kar dodatno pogloblja krizo, s katero se spopada ta sektor;

- P. ker trg ne nagrajuje v celoti okoljskih in socialnih pozitivnih zunanjih učinkov, povezanih z malim ribolovom; ker družba kot celota ne priznava ali ne nagrajuje z ribolovom povezanih dejavnosti, ki predstavljajo večfunkcijski vidik sektorja in zagotavljajo javne dobrine, med drugim s spodbujanjem obale, gastronomije, muzeologije in športnega ribarjenja na trnek, v korist celotne družbe;
- Q. ker bo moral prihodnji Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR) v celoti upoštevati posebne težave in potrebe obrtnega in malega ribolova na obalnih in celinskih območjih ter posledice za moške in ženske, ki izhajajo iz izvajanja ukrepov, vključenih v prihodnjo reformo;
- R. ker določene bolezni, ki prizadenejo ženske v sektorju obrtnega ribolova, niso priznane kot poklicne bolezni;
- S. ker določitev con, rezerviranih za izključni dostop, prispeva k razvoju odgovornih praks, trajnosti obalnih morskih ekosistemov in tradicionalnih ribolovnih dejavnosti ter preživetju ribiških skupnosti;
- T. ker imata mali priobalni in obrtni ribolov zelo različne lastnosti, ki se razlikujejo od države do države in od obale do obale;
- U. ker ni mogoče prezreti pomena malega ribolova za zaščito manjšinskih jezikov v izoliranih obalnih območjih;
- V. ker je stopnja združevanja in organizacije zaposlenih v malem ribolovu nezadostna in neenakomerna v različnih državah članicah;
- W. ker se člen 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije nanaša na potrebo po spodbujanju posebnih politik za najbolj oddaljene regije, zlasti na področju ribištva;
1. meni, da mali ribolov vključuje obrtni ribolov in nekatere vrste priobalnega/obalnega ribolova, nabiranje lupinarjev in druge dejavnosti tradicionalnega in ekstenzivnega ribogojstva, kot je gojenje mehkužcev v obalnih vodah;
 2. poudarja, da ima mali ribolov zaradi svojih posebnosti in svojega pomena v ribiškem sektorju osrednjo vlogo pri doseganju tega, kar bi morali biti temeljni cilji vsake ribiške politike: zagotavljanje preskrbe prebivalstva z ribami in razvoj obalnih skupnosti ter spodbujanje zaposlovanja in boljšega življenjskega standarda zaposlenih v ribištvu v okviru zagotavljanja trajnosti in dobre ohranjenosti virov;
 3. meni, da se posebne značilnosti segmenta malega ribolova nikakor ne smejo uporabljati kot izgovor za njegovo izvzetje iz splošnega okvira skupne ribiške politike, čeprav mora biti ta politika dovolj prožna, da bo omogočila prilagajanje sistemov upravljanja značilnostim in posebnim težavam obrtnega ribolova;
 4. poudarja, da se posebnosti malega ribolova močno razlikujejo med državami članicami in da je izbira najmanjšega skupnega imenovalca redko konstruktiven pristop k evropskemu sprejemanju odločitev;

5. meni, da bi bilo treba najprej na splošno opredeliti obrtni ribolov, ki preprečuje, da bi zelo raznolike razmere, ki jih je mogoče najti v ribiškem sektorju in so odvisne od ribolovnega območja, vrste lovljenih staležev rib in drugih značilnosti posameznega lokalnega območja, privedle do neizpolnjevanja ciljev poenostavitve, zakonodajne jasnosti in nediskriminacije; meni tudi, da bi morala skupna ribiška politika vključevati ukrepe, ki dopuščajo nekoliko prožnosti v znanstveno utemeljenih primerih, v katerih ribolov ne bi bil mogoč brez nekaterih prilagoditev splošnih pravil;
6. opozarja, da je treba preučiti obstoječe znanstvene študije o malem ribolovu; ugotavlja, da so v nekaterih od teh študij predloženi predlogi za opredelitev „malega ribolova“, kot v primeru projekta PRESPO za trajnostni razvoj obrtnega ribolova v atlantskem območju, ki za opredelitev in segmentacijo evropskega ladjevja za obrtni ribolov predlaga pristop na osnovi številčnih deskriptorjev;
7. meni, da bi bilo treba pri opredelitvi malega ribolova upoštevati sklop nacionalnih in regionalnih značilnosti in razlik na področju upravljanja, ki med drugim vključujejo spoštovanje obrtne tradicije, značilne za območje, pri čemer so družinski člani vključeni v lastništvo in dejavnosti ribiških podjetij; meni, da je pomembno, da se oblikujejo merila za opredelitev, ki so prožna in/ali jih je mogoče na uravnotežen način kombinirati in prilagajati raznolikosti malega ribolova v EU;

Lokalno upravljanje

8. ugotavlja, da prekomerno centraliziran model upravljanja ribištva, ki je bil zadnjih 30 let značilen za skupno ribiško politiko, ni bil uspešen, in da je treba s sedanjo reformo doseči precejšnjo decentralizacijo; meni, da je treba z reformo skupne ribiške politike ustvariti pogoje, pri katerih bodo mogoče lokalne, regionalne in nacionalne posebnosti; poudarja, da lokalno upravljanje, ki temelji na znanstvenih spoznanjih ter posvetovanju in sodelovanju sektorja pri opredeljevanju, izvajanju, soupravljanju in ocenjevanju politike, najbolj ustreza potrebam ribolova in najučinkoviteje spodbuja ribiče, da preventivno ravnajo;
9. meni, da bi morali imeti regionalni svetovalni sveti veliko večjo vlogo v novem okviru decentralizirane in regionalizirane skupne ribiške politike;
10. meni, da je okrepitev vloge svetovalnih odborov in razmislek o sodelovanju in skupnem upravljanju virov ključnega pomena, da se omogoči ohranitev narave teh odborov ter poveča njihova vrednost, da lahko postanejo upravljalni forum brez pristojnosti odločanja, v njih pa bi sodelovale zainteresirane strani iz sektorja in nevladnih organizacij, s čimer bi se omogočilo reševanje horizontalnih vprašanj v zvezi s posebno tematiko obrtnega ribolova;
11. meni, da uvedba enotnega modela upravljanja za vse države članice, kot so na primer prenosljive ribolovne koncesije, ni ustrezná rešitev zaradi velikih razlik, ki so značilne za ribolov v EU;
12. meni, da je koristno, da imajo države članice in/ali regije v prostovoljnem sistemu na voljo različne modele upravljanja ribištva, kjer lahko same svobodno izbirajo v okviru regionalizirane skupne ribiške politike;

13. odločno zavrača obveznost uporabe prenosljivih ribolovnih koncesij za katero koli vrsto ladjevja; meni, da je treba državam članicam prepustiti odločitev, ali bodo sprejele prenosljive ribolovne koncesije ali ne ter katere segmente ladjevja bodo vključile v to shemo, ob upoštevanju raznolikosti razmer in mnenj zainteresiranih strani; meni, da lahko države članice že zdaj uvedejo sistem prenosljivih ribolovnih koncesij v nacionalno zakonodajo;
14. opozarja na dejstvo, da se na sistem prenosljivih ribolovnih koncesij ne sme gledati kot na brezhiben sistem za reševanje težav prekomernega ribolova in presežne zmogljivosti; poudarja, da je regulativni pristop, ki omogoča potrebne prilagoditve ribolovne zmogljivosti, vedno možna alternativa tržnemu pristopu;
15. meni, da je treba po določitvi splošnih ciljev upravljanja državam članicam in pristojnim regijam dovoliti določeno prožnost pri določanju pravil za upravljanje, ki bodo najbolje ustrezala prizadevanju za uresničitev teh ciljev v okviru regionalizacije, zlasti v zvezi s pravico do dostopa do ribolovnih virov, ob upoštevanju posebnosti njihovega ladjevja, ribištva in virov;
16. ugotavlja, da je pomembno zagotoviti sodelovanje vseh ustreznih zainteresiranih strani pri oblikovanju politik, ki zadevajo mali priobalni in obrtni ribolov;
17. opozarja na to, da je treba poleg števila plovil ladjevja upoštevati tudi njegov skupni učinek na vire ter selektivnost in trajnost ribolovnih metod; meni, da bi bilo treba v okviru prihodnje skupne ribiške politike zagotoviti spodbude za izboljšanje trajnosti ladjevja v okoljskem, gospodarskem in socialnem smislu (stanje vzdrževanja in varnosti, udobnost bivanja, delovni pogoji, energetska učinkovitost in skladiščenje rib) in spodbujati, da bi postopoma prevladovali sektorji in gospodarski subjekti, ki bi uporabljali ribolovne tehnike in orodje z manjšim vplivom na vire in morsko okolje in bi koristili skupnostim, katerih del so, kar zadeva ustvarjanje delovnih mest in njihove kakovosti; se zavzema za trajno ravnovesje med zaščito obstoječih ribolovnih virov v morskem okolju in varovanjem lokalnega socialno-ekonomskega ogrožja, ki je odvisno od ribolova in pobiranja lupinarjev;

Značilnosti ladjevja

18. zavrača vsesplošno zmanjšanje zmogljivosti ladjevja in poudarja, da njeno prilagajanje, kadar je potrebno, ni mogoče zgolj in obvezno s tržnimi merili; meni, da morajo tovrstne prilagoditve temeljiti na ekosistemskem pristopu, v skladu s katerim se posamezne odločitve o upravljanju ladjevja za mali ribolov sprejmejo na regionalni ravni ob upoštevanju načela subsidiarnosti in se tako omogoči prilagojena ureditev ribolova, pri kateri se daje prednostni dostop do virov in štiti ladjevje za mali ribolov, in zagotovi vključevanje skupnosti; poziva, naj se čim prej izvede študija o stanju zmogljivosti ladjevja v EU;
19. zavrača vsako splošno zmanjšanje zmogljivosti posameznega ladjevja, ki bi bilo zgolj in obvezno na podlagi tržnih meril in bi se uvedlo z morebitnim in neželenim izvrševanjem prenosljivih ribolovnih koncesij;
20. poudarja pomen nadaljnjih raziskav na področju socialne, ekonomske in teritorialne

kohezije; opozarja na potrebo po statističnih podatkih in kazalnikih na evropski ravni, ki bi zagotavljali zanesljive in ustrezne socialno-ekonomske, znanstvene in okoljske podatke, vključno z obširno oceno staležev in ulova rib pri poklicnem in rekreacijskem ribolovu, ter poziva, naj se za to zagotovijo zadostna sredstva; meni, da bi morali ti podatki odražati tudi vse geografske, kulturne in regionalne razlike;

21. poziva Evropsko komisijo, naj izvede oceno zmogljivosti ladjevja EU, da se omogoči sprejetje najprimernejših odločitev;
22. poziva Komisijo, naj spremlja in prilagodi zgornje meje ribolovne zmogljivosti ladjevja držav članic, tako da bodo skladne z zanesljivimi podatki in se bo upošteval tudi tehnični napredek;
23. poudarja, da je upravljanje malega ribolova bolj zahtevno in večji izziv zaradi velikega števila plovil ter velikih razlik med ribolovnim orodjem in vrstami ribolova; poudarja, da je za učinkovito upravljanje ključna razpoložljivost informacij in da je potrebnih več kakovostnejših informacij o malem ribolovu;
24. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami, regionalnimi svetovalnimi sveti in zainteresiranimi stranmi pripravi boljši opis značilnosti malega ribolova in prikaže njegovo razporeditev v EU za namene upravljanja ribištva; zlasti jo poziva, naj skupaj z državami članicami izvede izčrpno in temeljito študijo o velikosti, značilnostih in razporeditvi različnih sektorjev malega ribolova, v kateri naj čim bolj temeljito analizira kje, kdaj in kako ribarijo, da se ugotovijo segmenti ladjevja s presežno zmogljivostjo in vzroki zanjo;
25. opozarja, da Unija trenutno sofinancira samo 50 % proračuna za zbiranje, obdelavo in širjenje bioloških podatkov, ki se uporabljajo za podporo na znanju temelječega upravljanja; zato Unijo poziva, naj poveča svoja prizadevanja na tem področju in zviša najvišjo dopustno raven za sofinanciranje;
26. opozarja na potrebo po poglobitvi razumevanja sedanjega položaja rekreativnega ribarjenja na trnek in njegovega razvoja, vključno z njegovim gospodarskim, družbenim in okoljskim učinkom; opozarja na razmere, v katerih rekreativno ribarjenje na trnek presega svoj obseg in nezakonito konkurira poklicnemu ribolovu pri lovljenju in trženju rib, kar povzroča zmanjšanje tržne kvote na lokalni in regionalni ravni ter znižanje cen prve prodaje;

Podporni ukrepi

27. priznava, da je novi Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR) zasnovan za to, da segmentom ladjevja za priobalni in obrtni ribolov omogoči pridobitev finančnih sredstev; priznava, da morajo države članice na podlagi splošnega okvira, podprtega z Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo, določiti svoje prednosti financiranja tako, da se odzovejo na posebne težave tega sektorja ter podprejo lokalno in trajnostno upravljanje zadevnega ribištva;
28. meni, da je treba ohraniti sklad, ki zagotavlja glavnino večje podpore za sofinancirane dejavnosti v najbolj oddaljenih regijah, in posebne instrumente nadomestil za dodatne

stroške, povezane z ribiško dejavnostjo in distribucijo ribiških proizvodov, pri čemer je treba upoštevati strukturne omejitve, s katerimi se spopada ribiški sektor v teh regijah;

29. poudarja, da je treba zaradi negotovih razmer in nazadovanja nekaterih obalnih skupnosti, odvisnih od ribištva, ter zaradi pomanjkanja alternativ za povečanje gospodarske raznovrstnosti utrditi obstoječe instrumente, sredstva in mehanizme za zagotavljanje kohezije glede delovnih mest in okoljske trajnosti; meni, da bi morali to posebej upoštevati v novi skupni ribiški politiki in v okviru večletnega finančnega načrta; poleg tega poudarja, da je treba pozornost nameniti večjemu soupravljanju in sodelovanju sektorja obrtnega ribolova pri odločanju, in sicer s spodbujanjem lokalnih in regionalnih strategij ter čezmejnega sodelovanja na tem področju, vključno z razvojem, raziskavami in projekti usposabljanja ter z ustreznim financiranjem s sredstvi iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj;
30. poziva države članice, naj upoštevajo pomen ekonomske, socialne in kulturne vloge žensk v ribištvu, tako da se jim omogoči dostop do socialnih prejemkov; poudarja, da aktivna udeležba žensk v dejavnostih, povezanih z ribolovom, pomaga ohraniti posebne kulturne običaje in navade ter zagotavlja preživetje njihovih skupnosti, s čimer se ohranja kulturna raznolikost teh regij;
31. meni, da bi morala pravila za izvajanje prihodnjega Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo omogočiti financiranje ukrepov med drugim na naslednjih področjih:
 - povečanje varnosti, izboljšanje življenjskih pogojev in delovnih pogojev na krovu plovil, izboljšanje ohranjanja ulova in povečanje ekonomske in okoljske trajnosti plovil (izbira tehnik, energetska učinkovitost itd.);
 - naložbe v bolj trajnostno ribolovno orodje;
 - spodbujanje vse večjega vključevanja mladih v dejavnosti tega sektorja in ohranjanje njihove udeležbe s pomočjo posebnega sistema spodbud kot odziv na izzive na področju zaposlovanja in trajnosti, s katerimi se soočajo v sektorju, in zagonskih paketov, da se novi generaciji ribičev omogoči vstop v mali ribolov;
 - izgradnja specializiranih ribiških pristanišč in posebnih obratov za iztovarjanje, skladiščenje in prodajo ribiških proizvodov;
 - podpora združenju, organizaciji in zadrugi delavcev v sektorju;
 - spodbujanje politik kakovosti;
 - spodbujanje povezanosti ekonomskega in socialnega ogrodja obalnih skupnosti, ki so najbolj odvisne od malega ribolova, s posebnim poudarkom na najbolj oddaljenih regijah, da se spodbudi razvoj teh obalnih regij;
 - podpora trajnostnim načinom pobiranja lupinarjev, med drugim z zagotavljanjem pomoči tistim, ki opravljajo to dejavnost, med katerimi je veliko žensk, ki imajo z delom povezane zdravstvene težave;

- podpora spodbujanju in trženju proizvodov obrtnega ribolova in ekstenzivnega ribogojstva z uvedbo evropskega znaka za razlikovanje in prepoznavanje evropskih proizvodov obrtnega ribolova in lupinarjev, pod pogojem, da ustrezajo dobrim trajnostnim praksam in načelom skupne ribiške politike;
 - podpora izobraževanju in tržnim kampanjam za osveščanje potrošnikov in mladih o vrednosti uživanja rib iz malega ribolova, vključno s pozitivnimi učinki tega ribolova na lokalno gospodarstvo in okolje;
 - dodeljevanje sredstev iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo tako, da bo ribiški sektor postal prijaznejši ženskam, in sicer s preoblikovanjem sektorja in zagotavljanjem ustreznih prostorov (kot so garderobe na ladjah ali v pristaniščih);
 - podpora združenjem žensk, kot so izdelovalke mrež, pristaniške delavke in delavke v pakirnici;
 - poklicno usposabljanje, zlasti za ženske, zaposlene v ribiškem sektorju, da se jim omogoči boljši dostop do vodstvenih in tehničnih delovnih mest, povezanih z ribištvom;
 - poudarjanje vloge žensk v ribištvu, zlasti z dodelitvijo pomoči dejavnostim, ki se izvajajo na kopnem, delavcem in dejavnostim, povezanim z ribolovom, vzdolž cele verige;
32. poudarja, da je treba pri dostopu do sredstev iz prihodnjega Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo dati prednost projektom, ki vsebujejo integrirane rešitve v korist vsem obalnim skupnostim, ne pa tistim, ki koristijo le majhnemu številu subjektov; meni, da je treba dostop do sredstev Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo zagotoviti vsem ribičem in družinam, ne samo lastnikom ladij;
33. poudarja, da bi morala skupna ureditev trga (SUT) za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva prispevati k omogočanju večjih prihodkov malemu ribolovu, stabilnosti trgov, boljšemu trženju ribiških proizvodov ter njihovi večji dodani vrednosti; je zaskrbljen zaradi možnosti odprave sedanjih javnih instrumentov ureditve trgov, javnih regulativnih organov in podpor za skladiščenje na kopnem ter poziva k ambiciozni reformi, s katero se bodo za uresničitev teh ciljev okrepili instrumenti skupne ureditve trga;
34. predlaga, da se za spodbujanje dobre prakse uvede evropski znak za proizvode malega ribolova, pridobljene ob upoštevanju načel skupne ribiške politike;
35. se zavzema za oblikovanje mehanizmov za priznavanje pozitivnih zunanjih učinkov malega ribolova na okoljski ravni in na ravni ekonomske in socialne kohezije obalnih skupnosti, ki jih trg ne nagradi.
36. meni, da je pomembno spodbujati pravično in ustrezno porazdelitev dodane vrednosti vzdolž vrednostne verige sektorja;
37. poziva k strogemu spremljanju in certificiranju ribiških proizvodov, uvoženih iz tretjih držav, da se zagotovi, da izvirajo iz trajnostnega ribištva in izpolnjujejo enake zahteve, kot jih morajo izpolnjevati proizvajalci iz Skupnosti (npr. kar zadeva označevanje, sledljivost, fitosanitarne predpise in najmanjše dovoljene velikosti);

38. se zavzema za oblikovanje posebnih in začasnih podpornih mehanizmov (v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo ali drugih instrumentov), ki se bodo izvajali v izrednih razmerah, kot so naravne nesreče ali nesreče, ki jih povzroči človek (razlitje nafte, onesnaženje vode itd.), prisilne prekinitve dejavnosti zaradi načrtov za obnovitev staležev ali prestrukturiranja ali nenadno kratkoročno zvišanje cen goriv;
39. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da ženske prejmejo enako plačilo in koristijo druge socialne in ekonomske pravice, vključno z zavarovanjem, ki krije tveganja, katerim so izpostavljene pri delu v tem ribiškem sektorju, in priznanjem njihovih posebnih zdravstvenih težav kot poklicnih bolezni;
40. priznava, da sočasne prepovedi ribolova, drugače poznane kot obdobja biološke obnovitve, pomembno in preizkušeno sredstvo za ohranjanje ribolovnih virov in bistven instrument za trajnostno upravljanje posameznega ribištva; priznava, da uvedba prepovedi ribolova med določenimi kritičnimi fazami življenjskega cikla vrst omogoča razvoj staležev na način, ki je združljiv z ribolovom zunaj obdobja obnovitve; meni, da je v teh okoliščinah pošteno in potrebno, da se ribičem v obdobju nedejavnosti zagotovi finančno nadomestilo, in sicer prek Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo;
41. poziva Komisijo in države članice, naj preučijo načine za pozitivno diskriminacijo v korist malega ribolova proti ribolovu velikega obsega in ladjevju bolj industrializirane narave, pri čemer je treba zagotoviti, da je upravljanje ribištva kot celote učinkovito in trajnostno; meni, da je prostorsko ločevanje različnih tehnik ribolova z določitvijo območij, ki so namenjena izključno malemu ribolovu, ena od možnosti, ki bi jih bilo treba preučiti;
42. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe, s katerimi bodo spodbudile in zagotovile večje pravno in družbeno priznavanje dela žensk v ribiškem sektorju ter ženskam, ki polni ali polovični delovni čas delajo za družinska podjetja ali pomagajo zakoncem, s čimer prispevajo k njihovi gospodarski stabilnosti in stabilnosti svojih družin, zagotovile pravno priznanje ali socialne ugodnosti, enake tistim, ki jih prejemajo samozaposlene osebe, zlasti z uporabo Direktive št. 2010/41/EU, ter zagotovile socialne in ekonomske pravice, vključno z enakim plačilom, pravico do nadomestila za brezposelnost ob izgubi službe (začasni ali trajni), pravico do pokojnine, ravnovesjem med poklicnim in zasebnim življenjem, možnostjo porodniškega dopusta, dostopom do socialnega varstva in brezplačnega zdravstvenega varstva, zdravjem in varnostjo na delovnem mestu, pa tudi druge socialne in ekonomske pravice, vključno z zavarovanjem, ki bo krilo tveganja na morju;
43. se zavzema za posebni režim dostopa za mali ribolov v vodah do 12 milj;
44. meni, da je treba predvsem mali ribolov vključiti v razprave o prostorskem načrtovanju cone 12 navtičnih milj, ki je običajno namenjena večnamenski uporabi in morajo morske vetrne turbine, dejavnost pridobivanja peska in zaščitena morska območja pogosto obstajati v isti coni z ribiškimi dejavnostmi;
45. opozarja na potrebo po večji vključenosti zaposlenih v malem ribolovu v upravljanje, opredelitev in izvajanje ribiških politik ter njihovem sodelovanju pri tem; poudarja pomen zagotavljanja večje podpore skupinam ribičem in poklicnim organizacijam, ki so pripravljene deliti odgovornost za izvajanje skupne ribiške politike, da se ta politika še

bolj decentralizira; poziva izvajalce malega ribolova, naj se pridružijo obstoječim organizacijam proizvajalcev ali ustanovijo nove tovrstne organizacije;

46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij, vladam držav članic in regionalnim svetovalnim svetom.

OBRAZLOŽITEV

Pojem malega ribolova se nanaša na ladjevje, ribolovne tehnike in vrste ribolova, ki se lahko zelo razlikujejo glede na državo članico in ribolovna območja. Kljub tem razlikam pa imajo nekatere skupne značilnosti, ki jih povezujejo in obenem ločujejo od tako imenovanega ribolova velikega obsega (kamor sodi tudi industrijski ribolov).

Značilnosti malega ribolova so med drugim: tesna povezanost z gospodarstvom, socialno strukturo, kulturo in tradicijami obalnih krajev in skupnosti; dejstvo, da se ribolov izvaja relativno blizu obale ter da je čas na morju precej kratek; visok delež neposrednega človeškega dela, to je uporaba veliko delovne sile na enoto ulova; manjša poraba goriva na enoto ulova; selektivnejša uporaba orodja, ki ima manjši vpliv na žive morske vire; tesnejša povezava med ribičem, viri in skupnostjo, ki ji pripada, kar omogoča boljše zavedanje pomena ohranjanja virov; povezanost s preprostejšimi strukturami za trgovanje in krajšimi verigami preskrbe, saj je namen, da se ribe porabijo še sveže; med subjekti, ki delujejo v sektorju, prevladujejo mikro, mala in srednja ter družinska podjetja.

Kot je navedeno v mnogih resolucijah Evropskega parlamenta, med drugim v resoluciji z dne 15. junija 2006 o obalnem ribištvu in težavah obalnih ribiških skupnosti ter resoluciji z dne 25. februarja 2010 o zeleni knjigi o reformi skupne ribiške politike, je treba mali ribolov obravnavati drugače, saj deluje po shemah in modelih upravljanja, ki so prilagojeni njegovim značilnostim in posebnim težavam.

Predlogi Evropske komisije za reformo skupne ribiške politike

Prevladuje mnenje, da predlogi Evropske komisije za reformo skupne ribiške politike ne upoštevajo dovolj posebnosti malega ribolova. Ti predlogi ne ponujajo primernih rešitev za različne probleme, s katerimi se trenutno srečuje mali ribolov.

Opredelitev ciljev za ohranitev virov, ki je splošno priznana potreba, ne vključuje opredelitve gospodarskih in socialnih ciljev. Socialno-ekonomska razsežnost ribiške politike je tako zapostavljena, čeprav je zelo pomembna za mali ribolov, ki se nahaja v težkem socialno-ekonomskem položaju.

Evropska komisija še naprej teži k centraliziranemu upravljanju skupne ribiške politike, kar se pogosto kaže v smernicah, ki ne upoštevajo dejanskega stanja, ribiški sektor jih slabo razume (saj ne sodeluje v razpravi in njihovem oblikovanju), težko se jih izvaja, rezultati pa so pogosto nasprotni od pričakovanih. Poglavje, posvečeno regionalizaciji, ne zagotavlja zaželenega in potrebnega lokalnega upravljanja, kar bi nedvomno najbolj ustrezalo potrebam malega ribolova.

Ponovno se s predlogom o enotnem obveznem režimu za dostop do virov ne upoštevajo velike razlike, ki so značilne za ribištvu Evropske unije. Izvajanje tega režima v predlagani obliki ima lahko hude posledice za sektorje malega ribolova, saj že sama opredelitev malega ribolova zmanjšuje njegov pomen in ne odraža dejanskega stanja.

Potrebne spremembe

Poročevalec meni, da je treba v reformi skupne ribiške politike mali ribolov bolj upoštevati. Bolj je treba upoštevati njegove probleme, pa tudi njegov potencial, za kar bi bilo treba vnesti spremembe v tri stebre reforme: v osnovne uredbo, v uredbo o skupni ureditvi trga ter v finančni instrument za izvajanje skupne ribiške politike (Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo).

Opredelitev malega ribolova mora upoštevati različna merila, ne samo merilo velikosti. Nujno je treba upoštevati vpliv ladjevja in ribolovnega orodja na morski ekosistem, čas, preživet na morju, pa tudi značilnosti gospodarske enote, ki izkorišča vire.

Reforma skupne ribiške politike bi morala zagotoviti pogoje za učinkovito lokalno upravljanje, ki bi najbolj ustrezalo potrebam malega ribolova. Ko bodo določeni splošni cilji, bo moralo to upravljanje imeti veliko svobode in samostojnosti, da se bo opremilo z najprimernejšimi instrumenti za uresničitev zastavljenih ciljev ob upoštevanju lokalnih, regionalnih in nacionalnih posebnosti.

Poleg količinskega vidika ladjevja je treba upoštevati tudi vidik kakovosti. Reforma skupne ribiške politike bi morala spodbujati povečanje trajnosti ladjevja z okoljskega, ekonomskega in socialnega vidika. Ta cilj je v nasprotju s splošnim krčenjem zmogljivosti ladjevja le na podlagi tržnih meril, ki je posledica izvajanja sistema prenosljivih ribolovnih koncesij. Sistem bo naklonjen ekonomsko in finančno najmočnejšim subjektom, ki pa niso nujno najbolj trajnostni s socialnega in okoljskega vidika.

Reforma skupne ribiške politike bi morala spodbujati spremembo velikosti ladjevja za prevlado sektorjev in subjektov, ki uporabljajo ribolovno orodje z manjšim vplivom na vire in z ustvarjanjem kakovostnih delovnih mest koristijo svojim skupnostim.

Izzivi in konkretni predlogi:

Visoko število plovil ter velika razlika med ribolovnimi tehnikami in vrstami ribolova so zelo zahteven in velik izziv za upravljanje malega ribolova, zato je razpolaganje z informacijami ključnega pomena za njegovo učinkovitost. O malem ribolovu je treba imeti več kakovostnejših informacij, sicer bo težko izboljšati upravljanje.

Evropska komisija bi morala v sodelovanju z državami članicami izčrpno in natančno opredeliti mali ribolov. Boje se je treba seznaniti s tem, kje, kdaj in kako delujejo plovila malega ribolova. Te informacije bi morale služiti kot pomoč lokalnemu upravljanju, ki bi temeljilo na znanju. Zato bi morala Unija povečati financiranje za pridobivanje, obdelavo in razširjanje teh informacij. Enako je potrebno za pridobitev bioloških podatkov.

Poročevalec predlaga sklop konkretnih predlogov za pomoč malemu ribolovu.

Izdelati je treba program Unije za podporo malemu ribolovu, ki bo skupaj z različnimi instrumenti, zlasti na finančnem področju (kot prihodnji Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo, skupna ureditev trga in drugi), reševal posebne težave tega sektorja ter podpiral trajnostno lokalno upravljanje zadevnega ribolova.

Malemu ribolovu bi bilo treba zagotoviti minimalna sredstva iz novega Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo.

Prednost bi bilo treba dati projektom, ki vsebujejo integrirane rešitve za čim večjo korist vseh obalnih skupnosti, ne pa tistim, ki ustrezajo le majhnemu številu subjektov. Dostop do njih bi bilo treba zagotoviti vsem ribičem in družinam, ne samo lastnikom ladij.

Bistveno je, da se program uporablja za spodbujanje vse večjega vključevanja mladih v dejavnosti sektorja, tako da se jim med drugim zagotovi pomoč pri poklicnem usposabljanju in začetku dejavnosti. Ustrezno se mora upoštevati in poudariti dejavnosti na kopnem. Priznati in poudariti bi bilo treba vlogo žensk v ribištvu.

Oblikovati bi bilo treba mehanizme za priznavanje pozitivnih zunanjih učinkov malega ribolova na okoljski ravni in na ravni ekonomske in socialne kohezije obalnih skupnosti, ki jih trg ne nagradi.

Kljub obstoječim težavam bi si bilo treba pri pregledu skupne ureditve trga bolj prizadevati za zagotovitev donosa malega ribištva, stabilnosti trgov, boljšega trženja ribolovnih proizvodov ter njihovo večjo dodano vrednost. To pojmovanje je neskladno z odpravo sedanjih javnih instrumentov ureditve trgov. Ravno nasprotno, zaradi sedanjih razmere v sektorju, zlasti na področju malega ribolova, je treba izvesti ambiciozno reformo, s katero se bodo za uresničitev teh ciljev okrepili instrumenti skupne ureditve trga.

Ob upoštevanju strukturne šibkosti malega ribolova je ta sektor bolj izpostavljen nekaterim zunanjim vplivom ali nenadnim spremembam v zvezi z razpoložljivostjo virov kot elementi ladjevja, ki veljajo kot bolj konkurenčni.

Predvideti je torej treba oblikovanje posebnega mehanizma podpore za nujne razmere, kot so naravne nesreče, prenehanje dejavnosti zaradi načrtov za obnovitev staležev ali nenaden dvig cene goriva.

7.5.2012

MNENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ

za Odbor za ribištvo

o malem priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike
(2011/2292(INI))

Poročevalka: Ana Miranda

POBUDE

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za ribištvo, kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da so obrtni priobalni ribolov, pobiranje morskih sadežev ter skrbno urejeno in dobro upravljano ekstenzivno ribogojstvo družbeno, ekonomsko in okoljsko najbolj trajnostne oblike ribištva, ki so poleg tega odločilnega pomena za družbeno-gospodarski razvoj obalnih skupnosti; poudarja, da sta za te oblike ribištva značilna velik kulturni vpliv in ozemeljska raznolikost, saj zajemajo območja na celini, otoke in najbolj oddaljena ribolovna območja; poudarja, da na njih vplivajo negativni dejavniki, kot so pomanjkanje učinkovitega čiščenja voda, nesreče, ki jih povzroči človek, in naravne nesreče, konkurenca ribolovnih dejavnosti širšega obsega, razlitja nafte in drugih snovi, nenadzorovana pozidava obalnih predelov, posledice velikih projektov na obali, učinki podnebnih sprememb in pomanjkanje jasno določenih regulativnih ureditev za trajnostni lokalni razvoj, podvržene pa so tudi tveganjem zaradi sprememb v lokalnem zaposlovanju;
2. izraža zaskrbljenost zaradi predloga Komisije o uvedbi prenosljivih ribolovnih koncesij, saj bi ta mehanizem lahko povzročil, da bi ribolovne pravice imele le majhno število gospodarskih subjektov, tako da bi izginila številna obrtna ribolovna podjetja;
3. opozarja, da mali priobalni ribolov ni le dejavnost, ki spodbuja družbeno-gospodarsko kohezijo ter zagotavlja preživljanje številnih družin, ampak je tudi dejavnik naselitve ribiških skupnosti vzdolž obalnih območij; poudarja pomen ohranjanja pristopa ribiškega sektorja, ki upošteva biološko, ekološko in družbeno raven, da bi ustvarili trajnostno ravnovesje med stanjem virov, ki obstajajo na različnih morskih območjih, in zaščito družbeno-gospodarske strukture obalnih skupnosti, ki so odvisne od obalnega ribolova za zagotavljanje delovnih mest in blaginje;

4. poudarja, da je treba spodbujati dostop mladih do ribiških poklicev in pomagati ribičem s poklicnim usposabljanjem;
5. poudarja pomen nadaljnjih raziskav na področju družbene, gospodarske in ozemeljske kohezije; opozarja na potrebo po statističnih podatkih in kazalnikih na evropski ravni, ki bodo zagotavljali zanesljive in ustrezne družbeno-gospodarske, znanstvene in okoljske podatke, vključno z obširnimi ocenami stanja ribjih staležev in ulovov rib tako v rekreacijskem kot v poklicnem ribolovu, ter zahteva, da se zagotovijo zadostna sredstva za izpolnitev te potrebe; meni, da bi morali ti podatki odražati tudi vse geografske, kulturne in regionalne razlike;
6. obžaluje, da v Evropski uniji ne obstaja enotna opredelitev obrtnega ribolova, saj obstoječa opredelitev, ki temelji na velikosti plovil, ni več primerna in ne ustreza stvarnosti; zato meni, da bi morala Komisija za prihodnost pripraviti novo opredelitev na področju upravljanja in pri tem upoštevati več meril, kot so regionalne posebnosti in razlike, geomorfologija, tehnični vidiki ribolova ter družbeni, znanstveni, biološki in okoljski vidiki;
7. poudarja, da je zaradi negotovih razmer in nazadovanja nekaterih obalnih skupnosti, odvisnih od ribištva, ter zaradi pomanjkanja alternativ za povečanje gospodarske raznovrstnosti treba utrditi obstoječe instrumente, sredstva in mehanizme za zagotavljanje kohezije glede delovnih mest in okoljske trajnosti; meni, da bi morali izrecno priznati to dejstvo v novi skupni ribiški politiki (SRP) in v okviru večletnega finančnega načrta; poleg tega poudarja, da je treba poskrbeti za večje soupravljanje in sodelovanje sektorja obrtnega ribolova pri sprejemanju odločitev, in sicer s spodbujanjem lokalnih in regionalnih strategij ter čezmejnega sodelovanja na tem področju, vključno z razvojem, raziskavami in projekti usposabljanja, s primernimi sredstvi Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj; ob upoštevanju tega poziva Komisijo, naj preuči možnost ustanovitve novega regionalnega svetovalnega sveta;
8. poudarja velik in neizkoriščen potencial okoljsko trajnostnega ribogojstva za ustvarjanje ugodnih pogojev za mala in srednja podjetja v proizvodni in predelovalni verigi ter možnost ustvarjanja delovnih mest v obalnih regijah in regijah v notranjosti;
9. poziva k poenostavitvi postopkov za dodelitev finančnih sredstev EU, zlasti z uvedbo lestvice enkratnih stroškov za povračilo in globalnih nepovratnih sredstev za nekatere poklicne organizacije;
10. poudarja, da je treba ladjevje Unije prilagoditi, vendar ne na stroške ladjevja za obrtni ribolov, kar bi škodilo družbenemu, gospodarskemu in kulturnemu bogastvu obalnih območij; meni, da bi morala ta prilagoditev vseeno temeljiti na ekosistemskem pristopu, v skladu s katerim se posamezne odločitve o upravljanju ladjevja za obrtni ribolov sprejmejo na regionalni ravni ob strogem upoštevanju načela subsidiarnosti, tako bo zagotovljena različna ureditev ribolova, ki daje prednostni dostop do virov in ščiti lokalna ladjevja za obrtni ribolov, s čimer zagotavlja vključevanje lokalnih ribiških skupnosti;
11. zato poziva Komisijo, naj s prihodnjim Evropskim pomorskim in ribiškim skladom zagotovi ustrezna finančna sredstva za obrtni ribolov, pobiranje morskih sadežev, gojenje

lupinarjev, trajnostno ekstenzivno ribogojstvo in za obnovo in posodobitev opreme, in naj vzpostavi posebne in bolj enostavne programe pomoči za mali ribolov, ki bodo namenjeni obalnim in otoškim skupnostim, odvisnim zlasti od ribištva, ter programe trženja in promocije tega vira hrane v lokalnih skupnostih, ta sredstva pa naj bodo prednostno dostopna tistim, ki lovijo ribe ali nabirajo morske sadeže na okolju najbolj prijazen in družbeno najbolj trajnosten način;

12. predlaga, da se za spodbujanje dobre prakse uvede evropski znak za proizvode obrtnega ribolova, pridobljene ob upoštevanju načel SRP;
13. opozarja, da ladjevje za selektivni obrtni ribolov v nasprotju z industrijskim ladjevjem spodbuja večjo zaposljivost evropskih državljanov, zagotavlja večjo trajnost in v lokalnih obalnih skupnostih krepi druge dejavnosti, povezane z morjem;
14. poziva k popolni regionalizaciji opredelitve malega priobalnega in obrtnega ribolova.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	26.4.2012
Izid končnega glasovanja	+: 35 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Jean-Paul Basset, Victor Boştinaru, John Bufton, Alain Cadec, Nikos Hrizogelos (Nikos Chrysogelos), Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hjusmenova (Filiz Hakaeva Hyusmenova), María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Ewald Stadler, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Jens Geier, Maurice Ponga, Patrice Tirolien, Giommaria Uggias
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Julie Girling

26.4.2012

MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV

za Odbor za ribištvo

o malem in neindustrijskem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike
(2011/2292(INI))

Pripravljalnica mnenja: Barbara Matera

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za ribištvo kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2005 o mrežah žensk: ribolov, kmetovanje in raznolikost¹,
 - ob upoštevanju Direktive 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2000 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in o razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS²,
 - ob upoštevanju študije z naslovom Vloga žensk pri trajnostnem razvoju evropskih ribiških območij, ki jo je maja 2008 pripravil tematski sektor;
- A. ker imajo ženske temeljno vlogo na področjih, povezanih z ribištvom in ribogojstvom, pri predelavi rib, trženju in upravljanju ter ker zagotavljajo druge oblike podpore za zaposlene v ribiški industriji;
- B. ker mora postati delo žensk v sektorju ribištva vidno, saj 85 % žensk, ki delajo v tem sektorju, dela v malem in neindustrijskem ribolovu in ker v mnogih evropskih obalnih regijah ti vrsti ribolova predstavljata njihov glavni vir dohodka;
- C. ker so ženske v ribiškem sektorju diskriminirane z ekonomskega vidika in ker so za enako delo plačane manj kot moški, v veliko primerih pa njihovo delo ni pravno priznано, kar pomeni, da nimajo dostopa do ustreznega socialnega varstva; ker so zaradi opravljanja tega dela izpostavljene visokemu tveganju, poleg tega pa to tudi občutno vpliva na

¹ UL C 286 E, 23.11.2006, str. 519.

² UL L 180, 15.7.2010, str. 1.

njihovo zdravje;

- D. ker ženske skrbijo za upravno plat ribiških podjetij, saj prevzemajo odgovornost za finančne zadeve, naloge v pristanišču, razkladanje, zagotavljanje oskrbe za ribiče in pomoč ribičem, dražbe rib, knjigovodstvo ter izdelavo in popraviljanje mrež, in ker se nepriznana – in v mnogih primerih neplačano – delo žensk poveča, kadar v panogi zavlada kriza, same pa nimajo dostopa do pomoči, ko se ribiške dejavnosti prenehajo;
- E. ker še vedno preveč pravnih in socialnih ovir preprečuje ženskam, da bi v polnosti delovale kot zastopnice v ribiškem sektorju, in ker jim nekatere skupnosti in združenja celo prepovedujejo, da bi se vključile v organe odločanja;
- F. ker določene bolezni, ki prizadenejo ženske v ribiškem sektorju, niso priznane kot poklicne bolezni;
1. poudarja pomen spodbujanja in vključevanja načela enakosti med spoloma na vseh področjih reforme ribiške politike EU;
 2. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe, s katerimi bodo spodbudile in zagotovile okrepljeno pravno in družbeno priznavanje dela žensk v ribiškem sektorju ter ženskam, ki polni ali skrajšani delovni čas delajo za družinska podjetja ali pomagajo zakoncem, s čimer prispevajo k njihovi gospodarski stabilnosti in stabilnosti svojih družin, zagotovile pravno priznanje ali socialne ugodnosti, enake tistim, ki jih prejemajo samozaposlene osebe, zlasti z uporabo Direktive št. 2010/41/EU, ter zagotovile socialne in ekonomske pravice, vključno z enakim plačilom, nadomestilom za brezposelnost ob izgubi službe (začasni ali trajni), pravico do pokojnine, ravnovesjem med poklicnim in zasebnim življenjem, možnostjo porodniškega dopusta, dostopom do socialnega varstva in brezplačnega zdravstvenega varstva, zdravjem in varnostjo na delovnem mestu, pa tudi druge socialne in ekonomske pravice, vključno z zavarovanjem, ki bo krilo tveganja na morju;
 3. pozdravlja prednostno nalogo Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo za obdobje 2014–2020 da poveča zaposlovanje, teritorialno kohezijo in socialno vključenost v skupnostih, ki so odvisne od ribištva, v okviru programa za nova znanja in spretnosti in nova delovna mesta; v zvezi s tem poziva Komisijo in države članice, naj v okviru reforme skupne ribiške politike zagotovijo, da se v vseh fazah delovanja sklada, vključno z oblikovanjem, izvajanjem, spremljanjem in ocenjevanjem, spodbujajo enake možnosti moških in žensk ter vključitev vidika spola;
 4. poudarja, da aktivna udeležba žensk v dejavnostih, povezanih z ribištvom, pomaga ohraniti posebne kulturne običaje in navade ter zagotavlja preživetje njihovih skupnosti, s čimer se ohranja kulturna raznolikost zadevnih regij;
 5. poziva države članice, naj upoštevajo pomen gospodarske, družbene in kulturne vloge žensk v ribiški industriji, zato da se jim omogoči dostop do socialnih prejemkov in da se zagotovi uravnotežena zastopanost spolov v poklicih na področju ribištva;
 6. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se ženskam dodelijo kvote v ribiški panogi in da se v zakonodajo jasno vključi načelo solastništva za zakonske partnerje z vidika dodelitve

kvot;

7. poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo družbeno raziskavo za oceno učinka, ki ga ima izvajanje kvot na ribiške skupnosti, zato da bi spremljali možne socialne spremembe v skupnostih, tako da se uporabijo družbeni kazalniki, kot so izobrazbena raven, prispevek žena in partnerk, zdravje, starost otrok, pripravljenost mater, da poklic ribiča prenesejo svojim otrokom ter blaginja družin in skupnosti;
8. poudarja, da je treba sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo dodeljevati tako, da bo ribiški sektor postal prijaznejši ženskam, in sicer s preoblikovanjem sektorja in zagotavljanjem ustreznih zmogljivosti (kot so garderobe na ladjah ali v pristaniščih);
9. poziva Komisijo, naj podpre posebne projekte, katerih cilj je priznavanje, spodbujanje in diverzifikacija vloge žensk na področjih, povezanih z ribištvom, ter meni, da je treba posebno pozornost nameniti posodabljanju ribiških ladij, da se izboljšajo delovni in higienski pogoji na krovu, kakovost proizvodov in energetska učinkovitost ter da se zagotovi selektivnosti opreme;
10. vztraja, da je treba oblikovati program podpore EU za mali ribolov, v katerem bi uporabili različne vire, zlasti v smislu financiranja (vključno s prihodnjim Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo ter skupno ureditvijo trga za ribiške in ribogojске proizvode), da bi odgovorili na posebne težave tega sektorja in podprli trajnostno lokalno upravljanje zadevnih ribiških dejavnosti, pri čemer bi upoštevali tudi težave, ki pestijo ženske v tem sektorju;
11. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo informacije in statistične podatke, razčlenjene po spolu, po vrsti zaposlitve (npr. za polni delovni čas, krajši delovni čas, občasno delo), statusu (samozaposleni, delavec, zakonec, ki pomaga) in vrsti proizvodnje (ribištvo in ribogojstvo majhnega, srednjega ali velikega obsega) in prizna kategorije ribičev, ki niso vključene v statistične podatke o zaposlitvah v ribištvu, npr. školjkarje;
12. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo in priznajo pravice zakoncev ali partnerjev ribičev pri včlanitvi in kandidiranju za položaje v ribiških organizacijah na vseh ravneh v državah članicah; poudarja, da je treba spodbuditi in okrepiti dejansko sodelovanje žensk v organih zastopanja, odločanja in svetovalnih organih v ribiškem sektorju na evropski, nacionalni in regionalni ravni; pozdravlja namero Komisije, da razširi vlogo svetovalnih svetov, zato poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo sodelovanje ženskih organizacij s področja ribištva in ribogojstva v Svetovalnem odboru za ribištvo in ribogojstvo ter v regionalnih svetovalnih svetih;
13. poziva Komisijo in države članice, naj prek Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo ter strukturnih skladov podprejo zagotavljanje več poklicnega usposabljanja in izobraževanja za ženske, ki delajo v ribiškem sektorju, da bi tako pridobile večji dostop do tehničnih in vodstvenih delovnih mest; poziva tudi k vzpostavitvi mehanizmov za boljše razširjanje informacij o možnostih usposabljanja in razpoložljivih finančnih sredstvih;
14. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo več sredstev za raziskovalne programe skupnosti v dejavnostih ribogojstva, ki spodbujajo rast ribiškega sektorja, s čimer se ustvarjajo nova delovna mesta, ki bi jih morale na podlagi kvot zasesti tudi ženske;

15. poudarja pomen sodelovanja žensk v raziskovalnih projektih, ki so osredotočeni na posledice prestrukturiranja ribiškega sektorja, saj je treba upoštevati, da so izkušnje ženske izjemno dragocene, prav tako pa je treba zagotoviti ustrezno upoštevanje enakosti spolov;
16. poudarja, da mora EU usmeriti naložbe, s katerimi je mogoče ustvariti delovna mesta, na globalne ribiške trge, in sicer s prodajo tehnologije in znanja, da bi se tako odzvali na izzive na področju varnosti in trajnosti, s čimer bi podprla tudi delo žensk na tem področju;
17. opozarja na poseben položaj školjkarič (ta poklic opravljajo večinoma ženske, starejše od 50 let, ki imajo zaradi dela zdravstvene težave) ter znova poziva Komisijo, naj oblikuje poseben pilotni projekt, ki bo zajemal vse te vidike in predstavil rešitve za težave, ki so posledice tega dela; poziva Komisijo in države članice, naj pravno priznajo tudi obdobja vsiljene nedejavnosti zaradi javnega zdravja (toksini, naravne katastrofe, izpusti, izlitja nafte) in priznajo določena obolenja ali bolezni, ki prizadenejo ženske v neindustrijskem ribolovnem sektorju in sektorju lupinarjev (kot so revmatična in kostna obolenja).

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	24.4.2012
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Emine Bozkurt, Andrea Češková, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Sophia in 't Veld, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kraca-Cagaropulu (Rodi Kratsa-Tsagaropoulou), Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonija Prvanova (Antonyia Parvanova), Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Franziska Katharina Brantner, Christa Klaß, Ana Miranda, Marija Nedelčeva (Mariya Nedelcheva), Katarína Neveďalová, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou)

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	19.9.2012
Izid končnega glasovanja	+: 21 -: 0 0: 3
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Alain Cadec, Chris Davies, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Marek Józef Gróbarczyk, Ian Hudghton, Ilijana Malinova Jotova (Iliana Malinova Iotova), Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Isabelle Thomas, Nils Torvalds, Jarosław Leszek Wałęsa
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Jean-Paul Besset, Luis Manuel Capoulas Santos, Diane Dodds, Julie Girling, Jens Nilsson, Nikolaos Salavrakos, Antolín Sánchez Presedo, Ioanis A. Cukalas (Ioannis A. Tsoukalas)
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Nuno Teixeira